

har omtalt, og en saadan, der kan udmunde i en passende Havn mod Vesten saa nordlig, som Jyllands Bestaaffenhed tillader. Paa en saadan Bane, der gaaer midt igjennem Landet eller mere vestlig, vil der danne sig en heel Deel Handelspladser, som for Diebliffet savnes, som ville tilveiebringe en heldig Concurrence, en heldig Væddestrid for den hele Omsætning i Jylland, og være til uberegnelig Gavn for Jyllands hele Handel, og for den Deel af Landets Opkomst, der ellers, som nu, vilde blive overgivet til sig selv. Der ligger nemlig en Firkant, som omtrent er imellem 9 og 10 Mile paa hver Kant, og altsaa udgjør 80—100 $\square$ Mile, som med Hensyn til Afsetningsmidlerne er i en væsentlig Grad forsømt. Havde det ligget for i dette Diebliff at bestemme, hvilke Hovedlandeveis der først skulde anlægges i Jylland, vilde jeg have stemt for, at den Vei, netop den, som her er nævnt som Grændsen, skulde have været den første Vei, der skulde have gennemskåret Jylland. Vi maae erindre, at Viborg har i tidligere Tid været et Handelscentrum i Jylland, og det har en overordentlig god Beliggenhed, til atter at kunne blive det. Denne Vei i Forbindelse med Viborg giver en Handelsbane og et Omsætningsmiddel, som har været savnet i en lang Række af Aar fra den Tid af, da den indenslandske Handel blev behersket og fortrængt af Søhandelen.

Müller: Som den, der har stillet det under Nr. 2 opførte Endringsforslag, hvortil andre 11 Medlemmer af Folkethinget have sluttet sig, skylder jeg i Korthed at godtgjøre, hvilken Stilling der indtages fra denne Side. Den nærmeste Anledning til, at Endringsforslaget er stillet, saaledes som det foreligger, maa søges deri, at den Taler, der sidst satte sig (Tscherning), har stillet sit Endringsforslag. Tillige er man gaaet ud fra, at det kunde være ønskværdigt, at have visse Puncter bestemte, da Spørgsmaalet her dreier sig om en saa vigtig Sag, hvor ikke alene Penges-

midlerne, der spørges om, men hele Anlægget har en overordentlig stor Betydning. I § 1 er Aarhus nævnt som den By, over hvilken Banen fra Ballum, omtrent det sydligste Punkt af Nørrejylland, skal føres, for at naae de Endepuncter, som af Regjeringen ere nævnte i Lovudkastet. I den anden Afdeling af § 1 af Endringsforslaget er der udtalt, at Banens Retning mellem disse Puncter maa overlades aldeles til Regjeringen; naar nærmere Undersøgelser have fundet Sted, vil den kunne bestemme de Linier, som da kunde findes tjenlige for det Offentliges Tarv, dog saaledes, at Viborg og Hjarbek optages i Hovedlinien, eller ved en Sidebane sættes i Forbindelse med samme. Derved har man søgt opnaaet, at Randers, hvis Terrain og andre Forhold tillade det, ikke udelukkes, men man har anset det for uafviseligt nødvendigt, at Banen sættes i Forbindelse med Ladepladsen Hjarbek ved Liimfjorden, og det, man har troet, at opnaae derved, slutter sig fuldstændigen til, hvad der fra Regjeringens Side ved Lovudkastets Forelæggelse og senere er udtalt her i Salen. Man vil nemlig ved denne Linie, fra Viborg til Aarhus, naae en stærkere Sammenlutning af Riget, man vil derved finde et Punkt i Jylland, som svarer til det Punct, som man ved Jernbanen finder i Slesvig, nemlig Flensborg. Betragter man Kortet med en Jernbanelinie som den, der vilde blive Følgen, hvis dette Endringsforslag optoges i Loven, finder man 2 Hovedpuncter, nemlig i Slesvig Flensborg og i Jylland Aarhus, vendende med Udmundingen fra Jernbanehovedbaaren mod Ost, pegende hen til den øvrige Deel af Riget. Ved denne Linie Hjarbek-Aarhus opnaaes der, at hele den vigtige Deel af Nørrejylland, der ligger ved Liimfjorden, kommer den østlige Deel af Riget saa nær, som man vilde kunne betegne det ved at sige, at den nu ligger 3 eller 4 Dagsreiser derfra, medens den da kun vil ligge 1 Dagsreise derfra.